

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Hieronim
Nazwisko: Perkowski
Miejsce urodzenia: Kruszewo Brodowo
Data urodzenia: 18-02-1900
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Kamila
Znany/a też jako: Heronim Perkowski
urodzony/a 18- 02-1900 Kruszewo Brodowo
Imiona rodziców: Franciszek Kamila

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Hieronim Perkowski ps. "Dziadek" był rejestrowany w 1946 roku przez PUBP Wysokie Mazowieckie do nr 353/46 jako podejrzany "o przynależność do nielegalnej organizacji i posiadanie broni".	Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych	
Materiały operacyjne KW MO Warszawa zawierające m.in. oświadczenie o ujawnieniu Hieronima Perkowskiego. Ww. należał do organizacji AK Okręgu Białostok Obwód Wysokie Mazowieckie, następnie "WiN" w pow. Ostrów Mazowiecka Rejon krypt. "Sowy" obejmujący gminy: Boguty, Nur, Szulborze-Koty, Czyżew. Od września 1946 pełnił funkcję Prezesa Rejonu "Sowy". W organizacji "WiN" posługiwał się ps. "Rzeńko" oraz "Kosa". Ww. osobiście oświadczył: "do m-ca maja 1946 r. byłem w AK. W maju 1946 AK przeobraziło się w WiN. Brałem czynny udział w pracy konspiracyjnej przeciw okupantowi niemieckiemu. W WiN pracowałem na siatce". Ww. ujawnił się w PUBP Ostów Mazowiecka dnia 3.03.1947, otrzymał zaświadczenie nr 58002. Materiały zarchiwizowano 21.01.1956 pod sygn. 21529/II.	IPN BU 0203/1276 (21529/II).	
Materiały Departamentu II MBP zawierające Depozyt Kazimierza Kamieńskiego ps. "Huzar" z lat 1948-1950 stanowiący zbiór fotografii. Na fotografiach znajdują się m.in. oddziały powinowskie, poszczególni członkowie oddziału "Huzara". Na jednej z nich widnieje Hieronim Perkowski ps. "Dziadek" wraz z innymi członkami oddziału.	IPN BU 1568/197 (Depozyt nr 4690, 5139).	

Hieronim Perkowski był rozpracowywany przez PUBP Lubań w sprawie ewidencyjnej grupowej krypt. "Berlin" zarejestrowanej w 1950 roku pod nr. 288. Sprawa była prowadzona wobec grupy osób pracujących "na kierowniczych stanowiskach" w Składnicy Tekstylnej w Leśnej pow. Lubań. Hieronim Perkowski jako były członek podziemnej organizacji AK oraz "WiN" pracując w Składnicy podejrzewany był o "prowadzenie wrogiej działalności", kontaktowanie się z "wrogim elementem" zamieszkującym na terenie Leśnej oraz prowadzenie korespondencji z "wrogim elementem z terenów Białegostoku". Z doniesień informatora ps. "Bogdański" wynika, że w 1949 roku H. Perkowski "ściągnął grupę ludzi z Białostockiego i pomagał im otrzymać pracę m.in. w Bogatyni", kontaktował się również z innymi członkami "WiN" z czasów swojej podziemnej działalności, często wyjeżdżał do Legnicy, Wrocławia, Warszawy. H. Perkowski wyjechał na stałe do Warszawy w maju 1952, natomiast sprawa została zakończona i złożona w archiwum 12.12.1956 pod sygn. 93569/II.

Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych

Materiały operacyjne dotyczące rozpracowania oddziału "WiN" pod dow. Kazimierza Kamieńskiego ps. "Huzar" wytworzone przez WUBP w Białymstoku w 1951 roku. Zawierają m.in. Raport o wszczęciu agencyjnego rozpracowania oddziału Kazimierza Kamieńskiego ps. "Huzar" sporządzony przez Sekcję I Wydziału III WUBP Białystok 5.06.1951, przesłany do Departamentu III MBP. Dnia 28.05.1951 wszczęto agencyjne rozpracowanie krypt. "Rozbójnicy" nr 1910/51 dotyczące oddziału "Huzara" na terenie pow. Wysokie Mazowieckie oraz Bielsk Podlaski. Hieronim Perkowski występuje w aktach jako osoba powiązana z oddziałem "Huzara", której kontakty należy ustalić. W stosunku do H. Perkowskiego WUBP Białystok zaplanował wysłać telefonogram do Wrocławia celem sprawdzenia, w jakim stadium rozpracowania jest on na terenie woj. wrocławskim oraz założyć inwigilację korespondencyjną Perkowskiego poprzez WUBP Wrocław, a po opracowaniu i uzyskaniu zezwolenia zawerbować Perkowskiego do rozpracowania oddziału "Huzara". Werbunek nie został przeprowadzony.

IPN Bi 012/1230/2 (DO-45236, 4066/II).

Akta śledztwa prowadzonego przez Departament III MBP w sprawie przynależności do nielegalnego oddziału zbrojnego Kazimierza Kamieńskiego ps. "Huzar" dotyczące innych osób z lat 1951-1952. Akta zawierają m.in. pismo sporządzone przez WUBP Białystok skierowane do Naczelnika Wydziału I Departamentu III MBP. Na podstawie materiałów uzyskanych z doniesień agentów "Noc", "Listopad", "Jar" oraz przesłuchania byłego członka "WiN" wynika, że Hieronim Perkowski zamieszkały w Lubaniu, w 1942 roku wstąpił do AK, następnie mianowany dowódcą 4. batalionu "WiN" krypt. "Sowy". W lipcu 1950 H. Perkowski ps. "Dziadek" uczestniczył w rozmowach dotyczących kontaktu z "Huzarem" i wznowienia działalności.

IPN BU 0330/189/17 (4690/II).

Hieronim Perkowski został zarejestrowany w ramach sprawy ewidencyjno-obszaryjnej krypt. "Staruszek" dnia 21.09.1955 pod nr. 423 przez UdsBP Delegatura Źerań. Inwigilowany jako dowódca 4. Batalionu "WiN" krypt. "Sowy", w której posługiwał się ps. "Kum"/ "Korzeń"/ "Zin"/ "Rzeńko"/ "Kosa"/ "Dziadek". Ww. w 1952 roku zamieszkiwał na terenie Warszawy, gdzie podjął pracę w Zakładach FSO Źerań. Zgromadzone materiały z agenturalnych doniesień źródeł "Skok", "Papieros", "Pik-II", "Poziomka" oraz protokołów przesłuchań innych osób z lat 1945-1955 wskazują, że H. Perkowski wstąpił do AK w 1942 roku zwerbowany przez Tadeusza Westfala, ps. "Karaś"/ "Ostroga" Komendanta AK KP Wysokie Mazowieckie, otrzymując ps. "Kum", następnie przydzielony do bojówki KDW na stanowisku dowódcy. W 1946 roku mianowany dowódcą 4. Batalionu "WiN" krypt. "Sowy", w którym posługiwał się ps. "Kosa"/ "Dziadek". W skład batalionu miało wchodzić 35 osób. W marcu 1947 miał ujawnić się w PUBP Ostrów Mazowiecka wraz ze swoimi podwładnymi. Przed ujawnieniem miał dokonać w Czyżewie przeglądu posiadanej broni i lepszą zakonserwować oraz schować w nieznanym miejscu. Do rozpracowania wykorzystano informatorów "Cesiek" oraz "Ryszard". Sprawę zdjęto z ewidencji Delegatury Źerań 31.12.1956 z powodu przeprowadzki na inny teren miasta. H. Perkowski jednak "podlega dalszemu rozpracowaniu".

IPN BU 0208/1163 (1287/III), IPN BU 01286/1134/J (1287/3) mikrofilm, IPN BU 0363/238 (2909/IV).

Wydział III KW MO Warszawa wszczął sprawę Ewidencyjno-Obszaryjną krypt. "Staruszek" dnia 4.05.1957 pod nr. 1147 dotyczącą Hieronima Perkowskiego ps. "Dziadek", który w 1946 roku był dowódcą 4. Batalionu "WiN" w stopniu porucznika, pod dowództwem Wikotra Leszko ps. "Witold". Ujawnił się w marcu 1947 w Ostrowi Mazowieckiej. Zgodnie z pismem do Naczelnika Wydziału III KW MO Warszawa sporządzonym przez KP MO w Łapach dnia 21.08.1957 H. Perkowski ps. "Dziadek" w lipcu i sierpniu 1957 przyjechał na teren pow. Łapy i kontaktował się z figurantami spraw prowadzonych przez KP MO Łapy. W wyniku korespondencji wysłano funkcjonariusza z Łap, aby zapoznał się w Warszawie z materiałami posiadanymi na Perkowskiego w Warszawie. W ramach sprawy planowano wykorzystywać nadal informatorów ps. "Cesiek" i "Ryszard", jednak zerwali oni współpracę. W ramach sprawy sporządzono plan przeprowadzenia rozmowy z H. Perkowskim na temat broni 4. Batalionu "WiN", zmagazynowanej i ukrytej w okolicach Czyżewa oraz posiadania archiwum "WiN". Planowano założyć inwigilację korespondencji oraz kilkudniową obserwację (od momentu wręczenia mu wezwania stawienia się w gmachu KMO). W dniu 14.04.1958 przeprowadzono rozmowę z H. Perkowskim. Nie udało się pozyskać żadnych informacji. Sprawa zdjęta z ewidencji 28.08.1958, gdyż "nie stwierdzono wrogiej działalności ze strony Perkowskiego, a zarzuty posiadania broni palnej wydają się nieprawdziwe"; następnie złożona w archiwum pod sygn. 1287/III.

IPN BU 0208/1163 (1287/III), IPN BU 01286/1134/J (1287/3) mikrofilm.

Teczka zagadnieniowa kryptonim "P-13" zarejestrowana 22.09.1959 przez Wydz. III KW MO Białystok. Wszczęta na podstawie materiałów spraw nr 5/55 i 6/55 dotycząca działalności członków AK/ "WiN" na terenie b. woj. białostockiego. Hieronim Perkowski występuje m.in. w wyciągu z informacji Informatora ps. "Drzewiecki" z 24.05.1957 oraz w doniesieniu z 21.05.1957 dot. innej osoby. Informator "Dziewiecki" podał, że obserwowana przez niego osoba szukała kontaktu z członkami podziemia winowskiego. Dnia 20.05.1957 miał pytać inną osobę o Hieronima Perkowskiego ps. "Dziadek", byłego dowódcę Rejonu "WiN". W wyciągu z notatki informacyjnej z 3.07.1957 "Dziewiecki" podał, że w dniu 16.06.1957 w czasie odpustu w Sokolach nastąpiło zetknięcie się Hieronima Perkowskiego ps. "Dziadek" z "nieujawnionym członkiem WiN-u" zamieszkałym w okolicy Sokół. "Spotkanie odbyło się oficjalnie przed kościołem w czasie odpustu, a następnie prawdopodobnie była schadzka b. czł. WiN w m. Brodowo k/Sokół" u siostry H. Perkowskiego. Informator "Dziewiecki" nie uzyskał żadnych danych na temat zagadnień poruszonych w czasie spotkania u siostry H. Perkowskiego. Sprawa zakończona 29.12.1971, materiały zarchiwizowano pod sygn. 85/IV.

IPN Bi 011/3/1 (85/IV).

Materiały operacyjne dotyczące podziemia zbrojnego działającego na terenie pow. Wysokie Mazowieckie w latach 1939-1956 sporządzone przez KP MO Wysokie Mazowieckie w latach 1962-1975. W materiałach znajdują się m.in. Charakterystyka kontrwywiadowcza pow. Wysokie Mazowieckie za lata 1939-1966 zawierające opisy organizacji niepodległościowych działających na terenie powiatu, w tym: Oddział "Gryfa", "Wydry", "Mokrego", "Stalowego", "Plona", "Miedziaka", "Dziadka", "Bartosza", "Żbika", "Ciemnego", "Młota", "Burego", "Huzara", "Wiarusa". Hieronim Perkowski występuje w dokumencie bez daty o nazwie "Wykaz", w którym figuruje pod ps. "Dziadek" jako prezes 4. Batalionu "WiN".

IPN Bi 045/2112 (133/43).

Opracowanie dotyczące Okręgu AK-WiN Białystok, Bojowej Organizacji "Wschód", Stronnictwa Narodowego woj. białostockiego, Okręgu NOW Białystok, Okręgu NSZ Białystok, Okręgu NZW Białystok oraz wykaz oddziałów podziemia działających w woj. białostockim w latach 1944-1957 sporządzone przez KW MO/WUSW Białystok w latach 1964-1985. Materiały zawierają m.in. listę żołnierzy AK awansowanych do stopnia oficerskiego przez komendanta Okręgu AK Białystok Władysława Liniarskiego ps. "Mścisław", na której znajduje się Hieronim Perkowski ps. "Rzeńko"/"Kosa". Ww. awansowany do stopnia podporucznika. W 1943 roku w AK był w Wydziale Wyszukiwawczym (III) i Wydziale Kwatermistrzostwo (IV).

IPN Bi 033/189.

Charakterystyka Nr 78 dot. organizacji "WiN" Rejon 4. krypt. "Sowy" pod dowództwem Romana Ostrowskiego ps. "Wicher", Eugeniusza Jaźwińskiego ps. "Załoga", Hieronima Perkowskiego ps. "Rzeńko"/"Kosa", działającej na terenie pow. Ostrów Mazowiecka. Materiały zawierają kwestionariusz osobowy członka "WiN" sporządzony przez Wydział "C" SUSW Warszawa w dniu 2.08.1986. Hieronim Perkowski ps. "Rzeńko"/"Kosa" od 1942 roku działał w strukturach AK KP Wysokie Mazowieckie, następnie "WiN". W roku 1946, po aresztowaniu Eugeniusza Jaźwińskiego ps. "Załoga", objął Rejon krypt. "Sowy", pełniąc funkcję Prezesa Rejonu 4. obejmującej trzy gminy (placówki): Nur, Boguty i Szulborze Koty pow. Ostrów Mazowiecka, wchodzące w skład Obwodu "WiN" Wysokie Mazowieckie. Ujawnił się 3.03.1947 w Ostrowi Mazowieckiej.

IPN BU 0180/93/4 (Charakterystyka Nr 78).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 91 dot. organizacji AK/AKO Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "5"/"Dąb"/"Lew nr 5"/"Buraki-27", sporządzone przez Wydział "C" WUSW Białystok. Kwestionariusze z 20.07.1989 oraz 4.09.1989 dotyczą Hieronima Perkowskiego ps. "Rzeńko"/"Kosa". Ww. od sierpnia 1944 do września 1945 był członkiem AK, działającej na terenie powiatu Wysokie Mazowieckie. Następnie przeszedł do "WiN", w którym pełnił funkcję dowódcy Rejonu 4. W dniu 10.08.1945 został odznaczony Krzyżem Walecznych.

IPN Bi 019/132/4 (2/62), IPN Bi 019/134/1 (2/62).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 90 dot. Zrzeszenia "WiN" Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "1"/"Anna"/"Aster"/"Amsterdam"/"Aniela-51", sporządzone przez Wydział "C" WUSW Białystok. Kwestionariusze z 4.09.1989 dotyczą Hieronima Perkowskiego ps. "Rzeńko"/"Kosa". Ww. od sierpnia 1944 do września 1945 należał do AK działającej na terenie powiatu Wysokie-Mazowieckie, następnie do "WiN" (w której pełnił funkcję dowódcy 4. Rejonu w pow. Ostrów Mazowiecka obejmującego powiaty: Boguty, Nur, Szulborze-Koty, Czyżew). W dniu 10.08.1945 został odznaczony Krzyżem Walecznych.

IPN Bi 019/130/1 (2/62), IPN Bi 019/131/3 (2/62).